

Ict bekwaamheid online module - PDF bij opdracht 7.5

Aan de slag met een lerend netwerk

Ict-bekwaamheid is onderdeel van de professionele houding van iedereen. Idealiter werken teams of werkgroepen aan het vergroten van de ict-bekwaamheid en participeren leraren in netwerken binnen en buiten het bestuur. Het is belangrijk om de actieve deelname van leraren in de lerende organisatie te stimuleren. Als iedereen meedoet, is de organisatie als geheel ook een lerend netwerk dat in verbinding staat met andere besturen, netwerken of samenwerkingsverbanden.

In de school

Het lijkt een open deur, maar een school kan nooit beter zijn dan haar leraren. Uit onderzoek van McKinsey (2010) blijkt dat leraren beter worden, als ze op hun eigen school van elkaar leren en samen het onderwijs verbeteren als lerende organisatie. Zorg er daarom voor dat de leraren hun vaardigheden in ict bespreken in teamverband en best practices met elkaar delen. Stichting Leerkracht heeft deze inzichten toegepast in hun aanpak voor scholen.

Hoe bereik je dit volgens Stichting Leerkracht?

Leraren:

- analyseren samen met collega's leerlingresultaten;
- ontwerpen samen lessen;
- bezoeken elkaars lessen;
- kijken daarbij naar het effect van de lessen op leerlingen;
- geven elkaar feedback, bestaande uit drie componenten: feed up, feedback en feedforward.

(Zie voor meer toelichting van Stichting Leerkracht 'Meer Weten? 2'.)

Een andere aanpak is 'School aan Zet' dat op basis van onderzoek een stappenplan biedt om samen met leraren een lerende organisatie te vormen. 'School aan Zet' geeft bijvoorbeeld aan dat het van belang is om de veranderwens uit te spreken, niet bang te zijn dat een doelgericht plan mis kan gaan en om genoeg tijd en ruimte te nemen om samen en cyclisch te professionaliseren, met een goede samenwerking tussen alle lagen (zie 'Meer Weten? 2').

Buiten de schoolorganisatie:

Ook buiten de organisatie kan de school als lerend netwerk inspelen op de actuele ontwikkelingen in de maatschappij. Via samenwerking met andere besturen wordt het lerend vermogen vergroot en versterkt. Het vormen van netwerken is dus zowel binnen, als buiten de organisatie belangrijk. Het zorgt ervoor dat iedereen van elkaar kan leren. Er zijn verschillende landelijke netwerken waarbij u zich kunt aansluiten: denk aan SIVON en ook netwerken binnen de PO-Raad en VO-raad.

Gespreksstarters om in actie te komen

Ga het gesprek in de organisatie aan, bijvoorbeeld via de volgende vragen:

- Wat verstaan we onder een lerende organisatie?
- Welke aspecten van Stichting Leerkracht passen bij onze organisatie en hoe geven we dat vorm in de school of het bestuur?
- Kent u een bestuur in de buurt die werkt volgens de methode van Stichting Leerkracht of een andere aanpak die inspireert? Is een bezoekje een optie?
- Hebben we genoeg budget om een lerende organisatie te worden - om dit te faciliteren in tijd en ruimte?
- Hoe betrekken we inhoudelijke experts binnen de school?
- Welke netwerken zijn relevant voor uw bestuur om bij aan te sluiten? Denk aan een bedrijf, een samenwerkingsverband of een Hogeschool.

Bronnen Deel 2

Wilt u meer weten over een onderwerp uit deel 2 van deze module? Dan raden wij u de onderstaande bronnen aan.

HR-Beleid

- Opzetten van HR-beleid:
 - <https://onderwijs.cnvconnectief.nl/loopbaan/ontwikkel-jezelf/pop-en-gesprekkencyclus/>
 - <https://dialog.nl/wp-content/uploads/2018/07/E-book-Dialog-In-7-stappen-naar-een-effectieve-HR-cyclus.pdf>
 - <https://www.leraar24.nl/50736/strategisch-hrm/> of de volgende website bezoeken en artikelen lezen: <https://tijdschriftvoorhrm.nl/>
- Tool als gesprekstarter ict-bekwaamheid: <https://wijzer.kennisnet.nl/handreiking-ict-bekwaamheid>

Privacy & Veiligheid

- Aanpak IBP: <https://aanpakibp.kennisnet.nl/>
- Opstellen van beleid IBP: <https://aanpakibp.kennisnet.nl/ibp-beleid/>
- Creëren bewustwording ABP: <https://aanpakibp.kennisnet.nl/bewustwording/> en een voorbeeld <https://www.slimmerlerenmetict.nl/artikel/meer-bewustwording-over-informatiebeveiliging-en-privacy-je-organisatie-zet-de-ibp>
- Stappenplan IBP: <https://aanpakibp.kennisnet.nl/stappenplan/>
- 9 Filmpjes IBP: <https://aanpakibp.kennisnet.nl/>
- Privacy by default en privacy by design: <https://aanpakibp.kennisnet.nl/privacy-by-default-en-privacy-by-design/>

Digitale geletterdheid

- Digitale geletterdheid in het curriculum <https://slo.nl/vakportalen/vakportaal-digitale-geletterdheid/> en <https://www.curriculum.nu/voorstellen/digitale-geletterdheid/>
- Handboek Digitale Geletterdheid (checklist en adviezen;deel 3): https://www.kennisnet.nl/fileadmin/kennisnet/digitale-geletterdheid/Handboek_digitale_geletterdheid.pdf
- Meten en verbeteren van de digitale vaardigheid van leraren: <https://www.kennisnet.nl/artikel/digitale-vaardigheden-verbeteren-dan-moet-u-ze-eerst-kunnen-meten/>
- Trainingsmogelijkheden en landelijke of regionale samenwerking: [online workshop mediawijsheid](#) en [online workshop computational thinking](#)
- Online informatievaardigheden: https://maken.wikiwijs.nl/70157/Workshop_Informatievaardigheden
- Het netwerk van Mediawijzer: <https://www.mediawijzer.net/netwerk/>

- Websites ter inspiratie: www.kennisnet.nl, <https://www.slimmerlerenmetict.nl/>, <https://voortgezetleren.nl/onderwerpen/>, www.schoolinfo.nl
- Overzicht: [innovatievragen](#)
- Veilig pedagogisch klimaat: <https://www.kennisnet.nl/artikel/sociale-media-en-schoolmedewerkers-hoe-ga-je-om-met-valkuilen/>
- Omgaan met digitale ongelijkheid (podcast met Natascha Notten): <https://www.kennisnet.nl/artikel/sterke-samenhang-tussen-traditionele-leesvaardigheden-en-digitale-informatievaardigheden/>

Didactisch redeneren

- Didactisch handelen met ict (podcast met Joke voogt): <https://www.kennisnet.nl/artikel/integreer-ict-bekwaamheid-systematisch-in-de-lerarenopleiding/>
- Didactische modellen met ict: <https://wij-leren.nl/TPACK-ICT-integratie-onderwijs.php> en <https://www.onderwijsvanmorgen.nl/samr-model-zo-integreert-u-onderwijstechnologie/>
- Reflectie toolkit: <http://www.reflectietoolbox.nl/>
- Kracht van feedback: <https://www.leraar24.nl/51054/ontwikkel-je-als-leraar-met-peer-review> en <https://www.kennisnet.nl/artikel/geef-professionalisering-van-leraren-een-impuls-met-de-kracht-van-feedback/>
- Samen voorbereiden van lessen: <https://www.leraar24.nl/419400/beter-lesgeven-met-lesson-study/>
- Ontdeklab: <https://www.kennisnet.nl/artikel/ontdeklab-verbint-de-onderwijsvisie-met-de-onderwijspraktijk/>
- Weten wat werkt kaarten: <https://www.kennisnet.nl/artikel/weten-wat-werkt-kaarten/> en de kennisrotonde NRO <https://www.nro.nl/kennisrotonde/>
- Opstellen van leergemeenschappen: <https://www.leraar24.nl/214721/interventies-bij-het-faciliteren-van-leergemeenschappen/>

Lerende netwerken

- Aanpak stichting Leerkracht: <https://stichting-leerkracht.nl/aanpak/>
- Stappenplan lerende organisatie: <https://www.voion.nl/downloads/d59ee503-97ff-46fd-bdd8-5bc7ba55495a>
- Landelijke netwerken: www.sivon.nl, www.po-raad.nl, www.voraad.nl, <https://www.platformsamenopleiden.nl>
- Regionale netwerken: <https://fablab.nl/>, <https://www.onderwijsnetwerkzuidholland.nl/>, <https://www.vohonetwerken.nl/> <https://talentstimuleren.nl/pagina/talentnetwerken>